

BULUGUN SUÇLA İLGİSİ ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

Asistan Dr. Saim APAY

Kriminoloji mevzuu dahilinde, kriminel antropoloji sahasında insanların suç işlemesindeki âmillerin araştırılması uzun yıllar muhtelif memleketlerde bir çok ilim mensuplarını meşgul etmiş, suçlunun suç işlemesine müessir faktörlerin ferdi ya muhitinden veya insanın bizzat kendi ruhi ve bedeni kusurundan ileri geldiği kanaati hasıl olmuştur.

Bugün kriminal antropoloji sahasında son araştırmalar, suçluluğa sebep olan iç âmilleri, insanın his hayatı ile çok sıkı münasebeti olan «iç ifraz sistemi, Sinir sistemi, Dimağ ve Beyinin alın loplari» biyolojik sistemlerine istinat ettirmektedir. Bu sistemlerin normal olmayan faaliyetleri, insanları suç işlemeye sevkeden âmiller olduğunu meydana çıkarmıştır (1).

Mevzuumuz suçlu çocuklarda bulugun suca tesiri olması dolayısıyla bu âmillerden bilhassa iç ifraz sistemi ile alâkası gayet sıkı olması bakımından bu sistem hakkında kısaca bahsetmek faydeli olacaktır:

Vücudumuzun muhtelif kısımlarında yer alan bu ifraz guddeleri kana ifraz ettikleri hormonlar ile ruhi faaliyetin hızını ve yavaşlığını sağlamaktadırlar. İç ifraz guddelerinin tetkiki organizmanın suçluluğa iştirakini açıklamakta büyük yardımı olmuştur. Hususile sevitabii ve his hayatında bu guddelerin ehemmiyetli olarak bulunması inkâr edilemez (2). Diğer taraftan bu guddelerin ilmi tetkiki ilk antropoloji buluşlarını da aydınlatmıştır. Bunlar suçlularda suçlu olmayanlara nazaran daha fazla rastlanan vücut anomalileri idi. Fakat bunların insanı doğru-
dan doğruya suca sevkeden ruhi anomilerle olan ilgisi tesbit ve izah edilememiştir. Böylece iç ifraz ilmi, bu guddelerin duruma uğraması ile ifrazının azalması veya fazla inkişaf etmesi neticesinde **usule gelen fazla** hormon ifrazı ruhi hastalıklarla beden yapısının bazı kısımlarının bozukluklarına sebebiyet verdiğini dolayısıyla suçlulukda vücut ile ruhun

(1) Grispigni, Criminogenesi, In Scuola Positiva, 1951 Fas. 3. 4.

(2) Grispigni, a. g. m.,

nasıl münasebette olduğunu ve vücut ile ruhun meydana getirdiği şahsiyeti belirtmiştir.

Hormonların suçluluk üzerindeki tesirlerini şu misallerle izah edebiliriz. Troidin hormonu olan troksinin fazla ifrazı taarruz ve müdafaa hissile fazla heyecan ve tecavüzü arttırdığı tecrübelerle tesbit edilmiştir. Sürenal guddesinin gizli hormonu olan Adrenalin ise bu halleri daha şiddetli olarak meydana getirdiği gibi düşünmeden hareket etmeyi ve tecavüzü çoğaltır. Bir adrenalin enjeksiyonu hırs ve hiddet heyecanını uyandırdığı tesbit edilmiştir.

Cinsi hormonlara gelince: Bunların faaliyeti bulûğ çağında meydana geldiği cihetle bu çağ hakkında da bilgi vermek faydalı olacaktır.

Bulûğ çağı tabiri, insanlarda neslin idamesini temin eden organların inkişafını tamamladığı hayat devresini ifade eder. Bu çağ, çocukluk çağından sonra delikanlılık çağından evveldir. (3) Bulûğ çocuk için hakikaten yeniden bir dünyaya geliş anıdır. Çocuğun bu çağda yeni bir şahsiyet iktisap ettiği bir devredir. Bu hâdise ruhi ve biyolojiktir. Bu çağda epifiz ile timus guddelerinin yavaş yavaş geriliyerek küçüldükleri görülür. Böylece cinsi tekâmülün fren mekanizması olan bu guddeler tesirlerini bu anda kaybederler. Buna mukabil cinsi hayatı tahrik eden diğer guddelerin tesirleri o nisbette fazlaşır. Bunlar bu ana kadar gayet mütevazî bir şekilde faaliyette bulunan ve bu anda aşırı faaliyet gösteren tenasül guddeleridir. Bu bakımdan iç ifraz guddelerinde bu çağda bir ihtilâl olmuş; bunun neticesi ise bizim his hayatımızla alakası olan bu guddeler cinsiyet hissiyatının gençlerde artmasını tevhit eder. Cinsiyet insiyakıla beraber tenasül uzuvları ve tali cinsiyet vasıfları da tekâmüllerinin en yüksek noktasına erişmiş ve son haddine yaklaşmış olurlar. Şu halde cinsiyet insiyakının tatmini için lüzum'u olan vasıtlar hazırlanmış demektir. Bu tekâmül ancak bulûğ çağının nihayetinde vukua gelmektedir (4).

İnsanların her iki cinsinde yani kız ve erkeklerde bulûğ aynı zamanda ve aynı yaşta tezahür etmez (5). Muhtelif memleketlerde yapılan incelemeler kız çocuklarının erkek çocuklardan daha evvel baliğ olduklarını göstermiştir. Bulûğ ırk ve verasetin, iklim ve mevsimlerin tesiri altında olduğu görülmüş, umumiyetle soğuk iklimlerde, şimal memleket-

(3) Ferrio, Puperta, in Dizionario Di Crimonologia. II. ss 857.

(4) W. Peters, M. Turhan, Ergenlik ve delikanlılık çağı. İstanbul 1944 ss. 30-31

(5) Erem (Faruk), Adalet psikolojisi, Ankara, 1950, ss. 137.

leri sakinlerinin cenup memleketleri ve hattâ tropik memleketleri sakinlerine nazaran çok daha genç balığ olduğu bugün tamamen tesbit ve kabul edilmiştir. Keza sıcak mevsimlerin soğuk mevsimlere nazaran bu hâdisesini çabuklaştırdığı müşahede edilmiştir.

Bûluğ hâdisesi her iki cins üzerinde biyolojik bakımdan ayrı ayrı tezahürler gösterir: Doğumdan itibaren bûluğ çağına kadar vücutta gelişme yavaş bir seyir takip eder, fakat bu çağda neşvünema her iki cinsde de belirli bir hız aldığı görülür. Seri bir boy artışı ve ağırlık göze çarpar. Bu olayla kız ve erkek morfolojisi bariz farklarla birbirinden ayrılır. Bu hal kız çocuklarında yağ, erkek çocuklarında adale sisteminin hâkimiyet kazanmasıyla tebarüz eder. Her iki cinsde cinsi faaliyetler göze çarpar. Yüz, kızlarda daha canlı, ifadeli olur. Çocuğun saf ve mahcup fizyonomisi yerine bu safhada daha yumuşak ve daha mânalı bir fizyonomi kendini gösterir. Havsala genişler, iç ifraz guddelerinin faaliyeti artar, ciltte yağ guddelerinin ifrazı fazlalaşır. Aynı zamanda kıl sisteminin faaliyeti de göze çarpar, vücudun muhtelif nahiyelerinde, koltuk altı, pipuş gibi yerlerde kılların meydana çıktığı müşahede edilir. Göğüs ve karnın içinde bulunan uzuvlar genişler erkek çocuklarda bu devir kızlara nazaran ortalama iki sene kadar daha geç olarak, tezahürünü gösterir. Bunlarda yağ terakümü normal olarak çok azdır. Fakat şişmanlamaya müsait, veya veraseti bozuk olanlarda yağ terakümü biraz fazladır. Bunlarda neşvünema uzun kemikler üzerinde bariz bir şekilde görülür. Göğüs genişler, ak ciğerlerin kapasitesi artar. Yine erkek çocuklarda hançerenin inkişafı da bu devirde şayanı dikkattir. Hançere gelişmesinde bir sürat gösterir. Ses telleri kalınlaşır ve uzarlar. Bu sebeple bu çağdaki çocukta ses kalınlaşır, çatlak bir hal alır. Hançere boynun önünde daha çok meydana çıkar. Kıl sistemi bunlarda da faaliyetten geri kalmaz. Vücudun, koltuk altı, ane, kol ve bacaklar gibi muhtelif nahiyelerinde müşahede edilir. İşte bu şekilde her iki cinsde bûluğ bu hâdiseleri takiben meydana gelir.

Bu çağın ruhi tezahürlerine gelince : Bu ruhi bir buhran çağıdır. Asabiyet hallerinin büyük faaliyet gösterdiği bir devredir. Bu hal kızlarda ekseriyetle daha sakin geçer. Bununla beraber istisnalar da vardır. Bu çağda kızlar ne kadar kendi içlerine çekilmiş olurlarsa buna mukabil erkekler daha ziyade çılgın ve atılgan, her şeyi göze alır bir istidat gösterirler. Her iki cinsde sevgi, aşk ve şehvani hislerin kuvvetlendiği görülür. Bu çağlarda çocuklara yapılacak iyimsel telkinler bu halin bir facia olmasının önüne geçebilir. Aksi halde bilhassa erkek çocuklar ele

avuca sığmaz şekilde iieriye gidebilir. İşte bu ruhi buhran çağındadır ki çocuk her türlü fenalığı işleyebilir. Esasen isyankârdır. Ailesine darılır. Evden kaçar, serseri bir hayat sahibi olabilir. Hattâ cinsi suçlar, yangın çıkarma, hırsızlık, sarkıntılık gibi suçları işleyebilir (6). Bu çağda çocukların şadadetleri de iki şekil arz eder. Biri şuurlu olarak sahte, diğeri pavyri ahlâki olarak kendisine ehemmiyet verdirmek için kasten yalan olur (7).

Bu çağda işlenen bütün suçları cinsi duygularla izah etmek doğru olmaz. Şüphesiz bûluğ çağında cinsi duygular sahasında buhranlar gözükür ve bu buhranların neticesi de bir takım cinsi suçlar da işlenebilir. Fakat bûluğ çağı aynı zamanda ruhi ve akli sahada da bazı tahavvüllere sebep olmaktadır. Bazı bûluğ çağı suçlularını kâfi ruhi ve akli olgunluğa ulaşmamış olmak halile de izah etmek mümkündür. Bu çeşit suçlarda salık, tenbih ile tenki arasındaki nisbetsizlik dolayısıyla otgunluğun kifayetsizliğine delâlet eder. Meselâ (kendini kovan çocuğun patronunu öldürme-i, bisikletini almak için sahibini öldürmesi veya kendisini uykudan uyandırdığı için babasını öldüren çocuklar gibi) (8). Bununla beraber Bûluğun seksüel suçlarda tesiri inkâr edilemez ve dikkatle üzerinde durulması gereken bir mesele olduğu fikrinde olan müellifler de vardır (9).

Buraya kadar bûluğ hakkında genel izahlarda bulunduk. Şimdi suçlu çocuklar üzerinde yaptığımız araştırmaları inceleyelim.

Enstitümüzün suçlu çocuklar üzerinde yaptığı geniş araştırmalar esnasında çocukların suçluluklarına tesir eden bir âmilin de bûluğ olduğu ilk nazarda dikkatimizi çekmiş ve Ankara Çocuk Islâh Evinde başlayan araştırmalarımızın bir seyrini de bu yol üzerine teksif ederek 1947 den 1950 senesine kadar ıslah evi ve memleketimizin muhtelif ceza evlerinde mecmuu 1000 olan suçlu çocuk üzerinde bu incelemelerimizi yapmış bulunuyoruz.

Bu araştırmalarda takip ettiğimiz yol çocukların suç işledikleri tarihleri mahkûmiyet ilâmlarından ve doğum tarihlerini de dosyalarından bulduk. Bu suretle çocukların suç işledikleri yaşı tesbit ettik. Sonra ço-

(6) Exner, Criminologie s. 216

(7) Fiore, Il Valore psicologico delle testimonianze, Ditta di Castello 1910 1914 Bölüm. 1

(8) Ereim (Fâruk), Adalet psikolojisi, s. 140

(9) Altavilla, psicologia Guidizzoria 3. Bası. Torino. 1949 ss. 55 - 57

cukları teker teker dinleyerek hangi yaşda baliğ olduklarını araştırdık. Bu suretle çok kısa bilgi ihtiva eden fişler topladık. Yekûnumuz bini bulunca bu iki yaş arasındaki münasebeti yani korelasyonu aramak icak ediyordu. İstatistik metoduyla yaptığımız bu araştırma bize müsbet netice vermiştir. İlerde bunlar, tablolarla izah edilecektir. Şimdi elimizde mevcut fişlere göre suçların dağılımını tetkik edelim (Tablo : 1) :

Suç	Suçlu çocuk adedi	%
Cinsi suçlar (*)	760	76,00
Adam öldürme	240	24,00
Toplam	1000	100,00

Bu tabloya göre cinsi suçlar tetkik ettiğimiz çocuklar arasında 760 ferdi ihtiva etmekte ve hemen bütün suçluların 3/4 nü yani % 76 sını teşkil etmektedir. Hemen şunu ilâve etmek lâzımdır ki İstanbul, İzmir ve Ankara hariç tetkik ettiğimiz ceza evlerinde gerek büyük suçlularda ve gerekse çocuk suçlularda cinsi suç ve adam öldürme ceza evleri mevcudunun ekseriyetini teşkil etmektedir.

Topluğun ikinci ekseriyeti % 24 ile adam öldürme suçlularını göstermektedir. Bu hal mevcut suçlulara göre 1/4 nisbetindedir.

Şimdi suçlu çocukların buluş yaşlarının vasatilerini tetkik edelim: Biz bu araştırmamızı adam öldürme, suçları cinsi suçlar ve ayrıca genel olarak 1000 kişi üzerinde yaptık, neticeleri buna göre inceleyelim (tablo : 2).

Suç	Buluş yaşı					V %
	N	M	M'	E	G	
Cinsi suçlar	760	13,536	14	-0,464	1,07	0,14
Adam öldürme	240	13,838	14	-0,1612	1,102	0,41
Genel olarak	1000	13,7	14	-0,3	1,16	0,44

Bu tabloyu tetkik edersek 760 ferdi ihtiva eden cinsi suçlar serisinin vasati buluş yaşı 13,536 dir. Ortalama olarak bu yaşı 13,5 yaş olarak kabul edebiliriz. Bunun vasati inhirafı (Deviation) -0,464 dür. Yani serinin her ferdinin vasatiden inhirafı ise 1,07 dir ki seriden oldukça kuvvetli bir tecanüz vardır. Değişirme emsali ise 0,14 dür.

[*] Bu suçlar: irza geçme, kız kaçırma, Pedarasti suçları dahil olarak hesap edilmiştir.

240 kişiyi ihtiva eden adam öldürme serisinde vasati bûluğ yaşı 13,838 dir. Bu da cinsi suçlularda olan vasati bûluğ yaşından bariz bir fark göstermemektedir. Vasati inhiraf 0,1612, serinin her ferdinin vasatiden inhirafı ise 1,102 dir ki burada da bir tecanüz müşahede edilmektedir. Değişme emsali 0,41 dir. Serimizi umumi olarak ele aldığımızda netice şöyledir. 1000 suçlu çocuğun vasati bûluğ yaşı 13 sene 7 aydır. Serinin her ferdinin vasatiden inhirafı 1,16 olmakla bütün seride de bir tecanüz bulunmaktadır.

Şimdi ise suçlu çocukların suç anındaki yaşlarını gösterir tabloyu inceleyelim : (Tablo : 3).

Suç	Suç işleme yaşı					V %
	N	M	M'	E	G	
Cinsi suçlar	760	13,676	14	-0,321	1,09	0,15
Adam öldürme	240	13,290	14	-0,7096	1,12	0,46
Genel olarak	1000	13,49	14	-0,505	1,26	0,47

Bu tabloda da çocukların suç işledikleri andaki vasati yaşlarında cinsi suçlarda suç işleme vasati yaşı 13,679 olarak bulunmuş, buna mukabil bir evvelki tabloda da görüleceği ve hile bûluğ yaşı 13,536 olarak tesbit edilmiştir. Bu iki rakam bize açıkca gösteriyorki bûluğun cinsi suçla alâkası gayet yakındır. Diğer taraftan Adam öldürme suçlularında bûluğ yaşı vasati olarak 13,838, suç işleme anındaki yaş ise 13,290 dir. Burada da alâka kendisi açıkca belli etmektedir. Nihayet 1000 suçlu çocukda vasati bûluğ yaşı 13 sene 7 ay ve suç işleme anındaki yaş ise 13 sene 4 aydır. Bu hâdise suç yaşı ile bûluğ yaşı arasındaki münasebeti ve yakınlığı bariz bir şekilde göstermektedir.

Nihayet bu tablolardan elde ettiğimiz korelasyon emsalini tetkik edelim : Bunun için korelasyon tablosunu tetkik etmezden evvel elde ettiğimiz neticenin daha vazih anlaşılması için korelasyon emsalinin ihtiva ettiği tasnifi tetkik edelim:

- 1 — + 0,3 Basit korelasyon
- + 0,3 — + 0,5 İyi korelasyonu
- + 0,5 — + 1 Kuvvetli korelasyonu

Buna göre korelasyon tablomuzu tetkik edelim: (Tablo : 4).

Suç	Korelasyon emsali	Suçlu adedi
Cinsi suçlar	+ 0,87	760
Adam öldürme	+ 0,60	240
Genel olarak	+ 0,58	1000

Bu tablo yukarıda verdiğimiz korelasyon emsaline göre tetkik edilecek olursa :

1 — Cinsi suçlarda suçlu çocukların buluş yaşları ile suç işleme yaşları arasında 0,87 emsal ile kuvvetli bir korelasyon «münasebet» vardır.

2 — Adam öldürme suçlarında, suçlu çocukların buluş yaşları ile suç işleme yaşları arasında 0,60 emsal ile kuvvetli bir korelasyon vardır, fakat bu netice cinsi suçlar kadar kuvvetli değildir.

3 — Genel olarak buluş yaşları ile suç yaşları arasında % 58 emsali de suçlular buluşun münasebetin ve oldukça yakın ilgisi açıkça görülmektedir.

Diğer taraftan memleketimizin muhtelif coğrafi muntakalarında köylü çocuklar üzerinde buluş yaşı tesbit edilmiş ve buna ait bilgiler neşredilmiş bulunmaktadır (10). Buna göre 4155 köylü erkek çocuğun vassati buluş yaşı 14 sene 3 ay ve 18 gün olarak tesbit edilmiştir. Halbuki bizim 1000 suçlu çocuk üzerinde yaptığımız araştırmada buluş yaşı 13 sene 8 ay 12 gün olarak tesbit edilmiştir ki suçlu çocuklarla normal çocuklar arasında 7 ay altı gün gibi bir fark mevcut olup suçlu çocukların normal çocuklara nazaran daha evvel balığ oldukları neticesini çıkarmak da kabil olabilir.

(10) Işıklar (İbrahim), Türk çocuklarının buluş yaşı üzerinde araştırmalar. Ankara Ü. D. ve T. C. Fa. Dergisinden ayrı basın. 1949.